

ЗАКОН

О СРЕДСТВИМА ЗА ИСХРАНУ БИЉА И ОПЛЕМЕЊИВАЧИМА ЗЕМЉИШТА

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет уређивања

Члан 1.

Овим законом уређује се разврставање, квалитет, обележавање, фитосанитарна контрола и узорковање у промету, увозу и примени средстава за исхрану биља и оплемењивача земљишта и испитивање средстава за исхрану биља и оплемењивача земљишта, као и друга питања од значаја за средства за исхрану биља и оплемењиваче земљишта.

Значење појмова

Члан 2.

Поједини изрази употребљени у овом закону имају следеће значење:

1) амонијум нитратно ђубриво са високим садржајем азота јесте производ заснован на амонијум нитрату и произведен за примену као ђубриво, који садржи 28% и више азота по маси ђубрива у односу на амонијум нитрат и који може да садржи неорганске или инертне супстанце;

2) декларација јесте доказ о садржају хранљивих материја, укључујући и њихов облик и растворљивост, и других састојака, који се гарантује у оквиру прописаних одступања;

3) садржај хранљивих материја јесте садржај који је наведен на декларацији или на одговарајућем пратећем документу;

4) дистрибутер јесте правно лице или предузетник који врши промет средстава за исхрану биља и оплемењивача земљишта, а при томе не мења њихове карактеристике;

5) добра пољопривредна пракса јесте обављање пољопривредне делатности на начин којим се омогућава управљање пољопривредним земљиштем и репродуктивним материјалом уз уважавање природних карактеристика пољопривредног подручја и оптималну комбинацију агортехничких мера у циљу очувања природне плодности пољопривредног земљишта и спречавања прекомерног загађења животне средине, прекомерне употребе средстава за исхрану биља и оплемењивача земљишта, тако да произведено биље или биљни производи намењени исхрани садрже што је могуће мањи ниво штетних материја;

6) ђубриво јесте хемијско једињење минералног и органског порекла и мешавине тих једињења без обзира на агрегатно стање, као и микроорганизми чија је основна намена да обезбеде хранљиве елементе за исхрану биља;

7) минерално односно неорганско ђубриво јесте производ у којем су садржани хранљиви елементи који се ђубрењем уносе у земљиште у облику неорганских соли и који се добија екстракцијом, физичким и/или хемијским индустријским поступцима;

8) микрохранљиви елемент јесте бор, кобалт, бакар, гвожђе, манган, молибден и цинк;

9) оплемењивач земљишта јесте средство за побољшање физичких, хемијских и биолошких особина земљишта, које има низак садржај примарних и/или микрохранљивих елемената или их не садржи и које се ради тога не сматра ђубривом;

10) органско ђубриво јесте производ органског порекла, биљног и животињског, у којем се декларише садржај органске материје хранљивих елемената, а изузетно и садржај микроорганизама, и које се додаје земљишту у циљу исхране биљака и поправке плодности земљишта, а добија се ферментацијом биљних и животињских остатака;

11) паковање средстава за исхрану биља и оплемењивача земљишта (у даљем тексту: паковање) јесте оригинално паковање у којем могу да се дистрибуирају средства за исхрану биља и оплемењивачи земљишта и којим може да се рукује, с тим да не садржи више од 1.000 килограма и да може да се трајно затвори и чува;

12) примарни макрохранљиви елемент (макроелемент) јесте азот, фосфор и калијум;

13) произвођач биља јесте правно лице, предузетник или физичко лице које се бави производњом биља;

14) произвођач средстава за исхрану биља и оплемењивача земљишта (у даљем тексту: произвођач) јесте правно лице или предузетник који производи, пакује, и/или мења карактеристике средстава за исхрану биља и оплемењивача земљишта и одговоран је за њихово стављање у промет;

15) промет средстава за исхрану биља и оплемењивача земљишта (у даљем тексту: промет) јесте продаја на велико и мало средстава за исхрану биља и оплемењивача земљишта на територији Републике Србије;

16) прописано одступање јесте дозвољено одступање од декларисаног састава средстава за исхрану биља или од садржаја хранљивих материја;

17) пошиљка јесте количина једне исте врсте средстава за исхрану биља, оплемењивача земљишта или сировина за њихову производњу, која је стављена у промет или је пристигла на гранични прелаз;

18) средства за исхрану биља јесу ђубриво и супстрат;

19) средства за исхрану биља и оплемењивачи земљишта у расутом стању јесу производи који нису упаковани на начин из тачке 11) овог члана;

20) супстрат јесте производ органског или неорганског порекла или мешавина органских и неорганских материја, различитог хемијског и механичког састава, који служи за директну сетву или садњу;

21) транзит средстава за исхрану биља и оплемењивача земљишта (у даљем тексту: транзит) јесте сваки транспорт пошиљке преко територије Републике Србије;

22) увоз средстава за исхрану биља и оплемењивача земљишта (у даљем тексту: увоз) јесте свако уношење пошиљке на територију Републике Србије, осим транзита;

23) увозник јесте правно лице или предузетник који врши увоз средстава за исхрану биља и оплемењивача земљишта, а при томе не мења њихове карактеристике;

24) партија јесте количина средстава за исхрану биља и оплемењивача земљишта која је произведена истим технолошким поступком, утврђеног прописаног квалитета (партија у производњи), односно количина за коју је

произвођач у време отпремања утврдио исти квалитет (партија у промету), односно количина одређене врсте средстава за исхрану биља и оплемењивача земљишта, истог одређеног квалитета и порекла, која се увози (партија при увозу).

Примена других прописа

Члан 3.

Средства за исхрану биља и оплемењивачи земљишта (у даљем тексту: средства за исхрану биља) која садрже и средства за заштиту биља, односно хемикалије, могу се производити, стављати у промет и примењивати на територији Републике Србије ако су разврстана, упакована и обележена у складу са овим законом и прописима донетим на основу њега и прописима којима се уређују средства за заштиту биља, односно хемикалије.

Ризик за безбедност

Члан 4.

Ако, у складу са новим научним и техничким сазнањима, постоји разлог да средства за исхрану биља одређене врсте и типа, која испуњавају услове за производњу, стављање у промет и примену у складу са овим законом и прописима донетим на основу њега, представљају ризик за безбедност или здравље људи, животиња или биља или ризик за плодност земљишта и животну средину, министарство надлежно за послове пољопривреде (у даљем тексту: Министарство) може:

- 1) привремено или трајно забранити производњу и промет таквих средстава за исхрану биља;
- 2) одредити услове под којима се таква средства за исхрану биља могу производити, стављати у промет и примењивати.

Министар надлежан за послове пољопривреде (у даљем тексту: министар) ближе прописује начин спровођења мера из става 1. тачка 1) овог члана и услове из става 1. тачка 2) овог члана.

II. СУБЈЕКТИ У ОБЛАСТИ СРЕДСТАВА ЗА ИСХРАНУ БИЉА И ЊИХОВИ ОРГАНИЗАЦИОНИ ОБЛИЦИ

Врсте субјеката

Члан 5.

Послове у области средстава за исхрану биља на територији Републике Србије, у оквиру својих овлашћења, обезбеђује Република Србија преко Министарства, субјеката који се уписују у Регистар дистрибутера и увозника средстава за исхрану биља (у даљем тексту: Регистар дистрибутера и увозника), субјеката који обављају послове од јавног интереса и других субјеката у области средстава за исхрану биља.

1. Субјекти који се баве производњом, прометом и увозом средстава за исхрану биља

Произвођач

Члан 6.

Производњом средстава за исхрану биља може да се бави произвођач који је регистрован у Регистар привредних субјеката у складу са законом којим се уређује регистрација привредних субјеката и који испуњава услове за производњу средстава за исхрану биља у складу са прописима којима се уређује заштита животне средине.

Произвођач је дужан да врши контролу квалитета сваке партије произведених средстава за исхрану биља пре стављања у промет и да о томе води евиденцију.

Евиденцију из става 2. овог члана произвођач је дужан да чува у периоду у коме се средства за исхрану биља налазе у промету, као и у року од две године од дана престанка њиховог стављања у промет.

Дистрибутер и увозник

Члан 7.

Прометом средстава за исхрану биља може да се бави дистрибутер који је регистрован у Регистар привредних субјеката у складу са законом којим се уређује регистрација привредних субјеката и који је уписан у Регистар дистрибутера и увозника.

Дистрибутер који се бави прометом средстава за исхрану биља на велико уписује се у Регистар дистрибутера и увозника, ако:

- 1) испуњава услове у погледу објеката за складиштење средстава за исхрану биља;
- 2) има запосленог са високим образовањем пољопривредне, технолошке, односно хемијске струке.

Дистрибутер који се бави прометом средстава за исхрану биља на мало уписује се у Регистар дистрибутера и увозника, ако на продајном месту има:

- 1) просторију за продају средстава за исхрану биља;
- 2) просторију или посебно одвојен део за смештај средстава за исхрану биља;
- 3) запосленог са најмање средњим образовањем пољопривредне струке.

Увозом средстава за исхрану биља може да се бави увозник који је регистрован у Регистар привредних субјеката у складу са законом којим се уређује регистрација привредних субјеката и који је уписан у Регистар дистрибутера и увозника.

Увозник може да се упише у Регистар дистрибутера и увозника ако испуњава услове у погледу објеката за складиштење средстава за исхрану биља.

Министар решењем утврђује испуњеност услова из ст. 2, 3. и 5. овог члана.

Министар прописује ближе услове у погледу објеката за складиштење средстава за исхрану биља и просторија за продају и смештај средстава за исхрану биља.

Упис у Регистар дистрибутера и увозника

Члан 8.

Упис у Регистар дистрибутера и увозника врши се на основу захтева дистрибутера, односно увозника, који се подноси Министарству.

Министар доноси решење о упису у Регистар дистрибутера и увозника у року од два месеца од дана подношења захтева.

Решење о упису у Регистар дистрибутера и увозника је коначно и против тог решења може се покренути управни спор.

Дистрибутер, односно увозник, дужан је да сваку промену података уписаних у Регистар дистрибутера и увозника пријави Министарству у року од 15 дана од дана настале промене.

Министар прописује образац и садржину захтева за упис у Регистар дистрибутера и увозника.

Регистар дистрибутера и увозника

Члан 9.

Регистар дистрибутера и увозника води Министарство.

Регистар дистрибутера и увозника нарочито садржи:

- 1) редни број уписа у Регистар дистрибутера и увозника;
- 2) број и датум решења о упису у Регистар дистрибутера и увозника;
- 3) назив и седиште дистрибутера, односно увозника;
- 4) делатност;
- 5) продајно место.

Подаци из Регистра дистрибутера и увозника су јавни.

Регистар дистрибутера и увозника се води у електронској форми и може се повезивати са другим базама и регистрима које води Министарство.

Министар ближе прописује садржину и начин вођења Регистра дистрибутера и увозника.

Брисање из Регистра дистрибутера и увозника

Члан 10.

Дистрибутер, односно увозник, брише се из Регистра дистрибутера и увозника, ако:

- 1) престане да испуњава услове из члана 7. ст. 2, 3. и 5. овог закона;
- 2) не пријави промену података у року из члана 8. став 4. овог закона;
- 3) поднесе захтев за брисање из Регистра дистрибутера и увозника.

Брисање из Регистра дистрибутера и увозника врши се на основу решења које доноси министар.

Решење о брисању из Регистра дистрибутера и увозника је коначно и против тог решења може се покренути управни спор.

Обавеза достављања података

Члан 11.

Произвођач, односно дистрибутер, дужан је да Министарству доставља податке о произведеним и у промет стављеним средствима за исхрану биља два пута годишње, и то за прво полугодиште до 15. јула текуће године, а за друго полугодиште до 15. јануара наредне године.

Министар ближе прописује начин достављања података о произведеним и у промет стављеним средствима за исхрану биља.

2. Дирекција за националне референтне лабораторије и обављање послова од јавног интереса

Дирекција за националну референтну лабораторију

Члан 12.

Послове лабораторијског испитивања и са њима повезане стручне послове у области средстава за исхрану биља и оплемењивачима земљишта обавља Дирекција за националне референтне лабораторије основана Законом којим се уређује безбедност хране.

Послови од јавног интереса

Члан 13.

Послови од јавног интереса у области средстава за исхрану биља обухватају:

- 1) испитивање хемијских и физичких особина средстава за исхрану биља и њихове биолошке хранљиве вредности;
- 2) утврђивање евентуалног штетног деловања средстава за исхрану биља на људе, животну средину и друге екосистеме приликом њихове примене;
- 3) научну и стручну подршку при доношењу одлука у испитивању хемијских и физичких особина средстава за исхрану биља и њихове биолошке хранљиве вредности;
- 4) лабораторијска испитивања узорака средстава за исхрану биља узетих у поступку инспекцијске контроле ради провере физичких и хемијских особина;
- 5) спровођење истраживачких и развојних активности;
- 6) развијање, успостављање и примену нових начела добре пољопривредне праксе у примени средстава за исхрану биља;
- 7) увођење стандарда у области испитивања биолошке хранљиве вредности средстава за исхрану биља;
- 8) активности у области евиденције промета и примене средстава за исхрану биља;
- 9) друге активности у области испитивања средстава за исхрану биља.

Конкурс за обављање послова од јавног интереса

Члан 14.

Послови од јавног интереса у области средстава за исхрану биља, могу се уступити правним лицима путем конкурса (у даљем тексту: Правно лице које обавља послове од јавног интереса) који Министарство расписује и објављује у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Обављање послова од јавног интереса из члана 13. став 1. тач. 1), 2), 3) и 4) може се на основу конкурса уступити на период од најмање пет година.

Конкурс из става 1. овог члана садржи:

- 1) послове од јавног интереса за које се конкурс расписује;
- 2) период на који се додељује обављање послова од јавног интереса;
- 3) доказ о испуњености услова у погледу техничке и професионалне оспособљености;
- 4) критеријуме за избор Правног лица које обавља послове од јавног интереса;
- 5) рок за доношење и објављивање одлуке о избору Правног лица које обавља послове од јавног интереса;
- 6) начин обавештавања о резултатима конкурса.

Конкурс из става 1. овог члана спроводи комисија коју образује министар.

Одлуку о избору Правног лица за обављање послова од јавног интереса доноси министар.

Резултати конкурса објављују се у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Уговор о обављању послова од јавног интереса

Члан 15.

На основу одлуке о избору Правног лица за обављање послова од јавног интереса, Министарство са правним лицем коме је додељено обављање послова од јавног интереса у области средстава за исхрану биља закључује уговор којим се нарочито утврђују:

- 1) послови од јавног интереса који су предмет уговора;
- 2) одговорно лице које ће обављати одређене послове;
- 3) методе, начин и поступак обављања одређених послова;
- 4) међусобна права, обавезе и одговорности;
- 5) време на које се закључује уговор;
- 6) начин финансирања и цена за обављање одређених послова;
- 7) контрола вршења одређених послова;
- 8) престанак важења уговора;
- 9) разлози за раскид уговора;
- 10) отказни рок за раскид уговора.

Јединствене методе, критеријуми и смернице за обављање послова од јавног интереса

Члан 16.

Дирекција за националне референтне лабораторије организује и успоставља примену јединствених метода, критеријума и смерница за обављање послова од јавног интереса на територији Републике Србије, које обављају Правна лица која обављају послове од јавног интереса.

Правна лица која обављају послове од јавног интереса дужна су да послове од јавног интереса обављају у складу са јединственим методама, критеријумима и смерницама Дирекције за националне референтне лабораторије.

III. РАЗВРСТАВАЊЕ СРЕДСТАВА ЗА ИСХРАНУ БИЉА

Врста и тип

Члан 17.

Средства за исхрану биља могу се ставити у промет ако су прописане врсте, типа и квалитета, ако су обележена на прописани начин и ако се њиховом правилном применом не угрожава здравље људи, животиња и биља, плодност земљишта и животна средина.

Средства за исхрану биља могу се разврстати у одређену врсту и тип, ако:

- 1) обезбеђују биљке хранљивим материјама;
- 2) су обезбеђена одговарајућа узорковања и испитивања и методе испитивања када су те методе потребне;
- 3) у условима практичне примене не утичу штетно на здравље људи, животиња, биља, плодност земљишта и животну средину.

Министар прописује ближе услове за разврставање средстава за исхрану биља у одређену врсту и тип и потребну документацију за разврставање.

Регистар средстава за исхрану биља и оплемењивача земљишта

Члан 18.

Пре стављања у промет средства за исхрану биља морају бити уписана у Регистар средстава за исхрану биља и оплемењивача земљишта (у даљем тексту: Регистар), који води Министарство.

Упис у Регистар врши се на основу захтева произвођача, дистрибутера, односно увозника средстава за исхрану биља, који се подноси Министарству.

Министар доноси решење о упису средстава за исхрану биља у Регистар ако су испуњени услови из члана 17. ст. 1. и 2. овог закона, у року од два месеца од дана подношења захтева.

Решење о упису средстава за исхрану биља у Регистар доноси се на рок од десет година.

Решење о упису средстава за исхрану биља у Регистар је коначно и против тог решења може се покренути управни спор.

Министар прописује образац и садржину захтева за упис у Регистар и документацију која се прилаже уз захтев за упис у Регистар.

Садржина и начин вођења Регистра

Члан 19.

Регистар садржи нарочито:

- 1) редни број уписа у Регистар;
- 2) број и датум решења о упису у Регистар;
- 3) назив средстава за исхрану биља;
- 4) врсту и тип средстава за исхрану биља;
- 5) садржај хранљиве материје;
- 6) назив и седиште произвођача, дистрибутера, односно увозника.

Подаци из Регистра су јавни.

Регистар се води у електронској форми и може се повезивати са другим базама и регистрима које води Министарство.

Министар ближе прописује садржину и начин вођења Регистра.

Средства за исхрану биља која се не уписују у Регистар

Члан 20.

У Регистар се не уписују:

- 1) средства за исхрану биља која се производе ради извоза;
- 2) средства за исхрану биља која се користе у научно-истраживачке сврхе и у количинама потребним за те сврхе;
- 3) остатак од извоза и средства за исхрану биља која се из разлога пробне производње, у одређеној количини и на одређено време, стављају у промет;
- 4) стајњак и осока.

За средства за исхрану биља из става 1. тачка 2) овог члана научно-истраживачка организација подноси Министарству захтев за коришћење средстава за исхрану биља у научно-истраживачке сврхе.

За средства за исхрану биља из става 1. тачка 3) овог члана произвођач подноси Министарству захтев за стављање у промет средстава за исхрану биља на одређено време и у одређеној количини.

Средства за исхрану биља из става 1. тачка 3) овога члана, морају:

- 1) испуњавати услове из члана 17. ст. 1. и 2. овог закона;
- 2) на декларацији имати одштампан текст: „произведено према произвођачкој спецификацији”, односно „произведено према посебним захтевима”;
- 3) задовољавати услове квалитета наведене у произвођачкој спецификацији.

Министар доноси решење по захтеву из ст. 2. и 3. овог члана у року од два месеца од дана подношења захтева.

Решење министра из става 5. овог члана је коначно и против тог решења може се покренути управни спор.

Министар ближе прописује садржину захтева и документацију која се прилаже уз захтев из ст. 2. и 3. овог члана.

Брисање из Регистра

Члан 21.

Средства за исхрану биља се бришу из Регистра:

- 1) ако престану да испуњавају услове из члана 17. ст. 1. и 2. овог закона;
- 2) по истеку рока из члана 18. став 4. овог закона;
- 3) ако је изречена мера трајне забране производње и промета средстава за исхрану биља из члана 4. став 1. тачка 1) овог закона;
- 4) ако произвођач, дистрибутер, односно увозник поднесе захтев за брисање средстава за исхрану биља из Регистра.

Брисање из Регистра врши се на основу решења које доноси министар.

Решење министра из става 2. овог члана је коначно и против тог решења може се покренути управни спор.

Списак средстава за исхрану биља

Члан 22.

Министарство једном годишње објављује у „Службеном гласнику Републике Србије” Списак средстава за исхрану биља која су уписана, односно брисана из Регистра.

IV. КВАЛИТЕТ, ДЕКЛАРИСАЊЕ И ОБЕЛЕЖАВАЊЕ

Квалитет и прописана одступања

Члан 23.

Забрањена је производња, промет, увоз и примена средстава за исхрану биља која немају одговарајући квалитет и која не испуњавају услове из члана 17. ст. 1. и 2. овог закона.

Средства за исхрану биља су одговарајућег квалитета ако имају одређени садржај хранљивих материја и одговарајућа хемијска, физичка, физиолошка и друга својства.

Садржај хранљивих материја мора бити у складу са прописаним одступањима.

Забрањена су одступања садржаја хранљивих материја од минималних и максималних вредности и систематско искоришћавање прописаних одступања.

Министар ближе прописује услове за утврђивање квалитета средстава за исхрану биља, одступања садржаја хранљивих материја и минималне и максималне вредности дозвољеног одступања садржаја хранљивих материја.

Декларисање и обележавање

Члан 24.

Средства за исхрану биља морају бити декларисана и обележена.

Квалитет средстава за исхрану биља мора одговарати подацима о квалитету средстава за исхрану биља који су наведени у декларацији.

Подаци о квалитету средстава за исхрану биља који су наведени у декларацији морају бити написани на српском језику, јасно и читљиво, на начин да се не могу избрисати или одстранити.

Министар ближе прописује садржину декларације и начин обележавања средстава за исхрану биља.

Паковање

Члан 25.

Ако се средства за исхрану биља стављају у промет упакована декларација мора бити утиснута на паковању или неодвојиво причвршћена за паковање и мора се налазити на видном месту на паковању или на механизму који се користи за затварање.

Паковање мора бити затворено посебним механизмом или на други сличан начин у случају чијег отварања би настала трајна оштећења на паковању.

Паковање може бити и врећа са вентилом.

Министар ближе прописује начин паковања.

Средства за исхрану биља у расутом стању

Члан 26.

Ако су средства за исхрану биља у промету у расутом стању, подаци о квалитету тих средстава морају бити наведени у пратећој документацији.

Под пратећом документацијом, у смислу овог закона, нарочито се сматрају:

- 1) сертификат произвођача;
- 2) отпремница;
- 3) рачун.

Забрањен је промет у расутом стању амонијум нитратних ђубрива са високим садржајем азота.

Министар ближе прописује начин стављања у промет средстава за исхрану биља у расутом стању.

Минерална ђубрива са ознаком „EC FERTILISER”

Члан 27.

Минерално ђубриво које испуњава услове за промет на подручју земаља чланица Европске уније обележава се ознаком „EC FERTILISER”.

Ознака „ЕС FERTILISER” не сме се у Републици Србији користити ако минерално ђубриво није у сагласности са прописаним условима за квалитет и стављање у промет на подручју земаља чланица Европске уније.

Документи надлежног органа или лабораторије Европске уније којим се потврђује да се минерално ђубриво може обележити са ознаком „ЕС FERTILISER” морају бити достављени Министарству при упису у Регистар и доступни фитосанитарној инспекцији.

V. ПРИМЕНА И РЕКЛАМИРАЊЕ СРЕДСТАВА ЗА ИСХРАНУ БИЉА

Примена средстава за исхрану биља

Члан 28.

Средства за исхрану биља примењују се у складу са добром пољопривредном праксом, у количини која је у складу са плодношћу земљишта и потребама биљака узимајући у обзир климатске услове подручја и услове сетве и садње.

Произвођач биља дужан је да води евиденцију о примени средстава за исхрану биља и да ту евиденцију достави Правном лицу које обавља послове од јавног интереса до 31. марта текуће године за претходну годину.

Правно лице које обавља послове од јавног интереса дужно је да обради податке из евиденције о примени средстава за исхрану биља и да те податке достави Министарству до 31. маја текуће године за претходну годину.

Министар прописује елементе добре пољопривредне праксе, садржину и начин вођења евиденције о примени средстава за исхрану биља и начин обраде и достављања података из евиденције о примени средстава за исхрану биља.

Рекламирање средстава за исхрану биља

Члан 29.

Забрањено је рекламирање средстава за исхрану биља које не припада прописаној врсти и типу и супротно квалитету и намени који су наведени у решењу о упису у Регистар.

VI. ФИТОСАНИТАРНА КОНТРОЛА И УЗОРКОВАЊЕ У ПРОМЕТУ, УВОЗУ И ПРИМЕНИ

1. Фитосанитарна контрола и узорковање у промету и примени

Прегледи и узорковање

Члан 30.

Средства за исхрану биља у промету и примени подлежу:

1) прегледу, који обухвата идентификацију средстава за исхрану биља и преглед документације, паковања и објеката у којима се средства за исхрану биља складиште;

2) узорковању.

Узорке узете из средстава за исхрану биља фитосанитарни инспектор доставља на лабораторијска испитивања Правном лицу које обавља послове

од јавног интереса ради провере хемијских и физичких особина средстава за исхрану биља.

Министар ближе прописује услове и начин вршења прегледа средстава за исхрану биља, начин узорковања и достављања узорака и број и величину узорака ради испитивања у промету и примени.

2. Фитосанитарна контрола увоза

Гранични прелази

Члан 31.

Пошиљка при увозу подлеже фитосанитарном прегледу на граничним прелазима.

Увоз и транзит пошиљки може се вршити преко граничних прелаза на којима је организована фитосанитарна инспекција и који испуњавају хигијенско-техничке и радне услове.

Изузетно од става 2. овог члана увоз и транзит пошиљки може се вршити и преко граничних прелаза на којима није организована фитосанитарна инспекција, а који се за ту намену решењем министра привремено отварају.

Ако пошиљка пристигне на гранични прелаз на коме не постоји организована фитосанитарна инспекција или на гранични прелаз из става 3. овог члана, органи царинске службе упутиће пошиљку на најближи гранични прелаз на коме постоји организована фитосанитарна инспекција или ће наредити да се таква пошиљка врати пошиљаоцу.

Министар одређује граничне прелазе из става 3. овог члана.

Министар ближе прописује хигијенско-техничке и радне услове које морају да испуњавају гранични прелази из ст. 2. и 3. овог члана.

Преглед пошиљки при увозу и обавезе увозника

Члан 32.

Пошиљка при увозу подлеже:

1) прегледу, који обухвата идентификацију пошиљке, преглед документације, паковања и превозног средства;

2) узорковању.

Увозник или царински агент дужан је да:

1) фитосанитарном инспектору најави приспеће пошиљке;

2) у прописаном року поднесе захтев за преглед пошиљке;

3) омогући све потребне услове за обављање фитосанитарног прегледа;

4) спроведе све наложене мере од стране фитосанитарног инспектора.

Царински орган не може предузимати радње предвиђене правилима одговарајућег царинског поступка, осим за пошиљке у транзиту, док фитосанитарни инспектор не обави преглед пошиљке и узорковање.

За пошиљке у транзиту са претоваром на територији Републике Србије, царински агент дужан је да фитосанитарном инспектору најави приспеће пошиљке, ради њеног евидентирања.

Министар ближе прописује услове и начин вршења прегледа и узорковања пошиљке из става 1. овог члана, начин најављивања приспећа пошиљке, образац и садржину захтева за преглед пошиљке и услове које увозник мора да обезбеди ради обављања фитосанитарног прегледа.

Преглед пошиљки у одредишној царинарници

Члан 33.

Ако на граничном прелазу не постоје услови за преглед пошиљке, односно узорковање, у складу са овим законом, преглед пошиљке, односно узорковање, може се обавити у одређеним местима унутар Републике Србије у одредишној царинарници.

У случају из става 1. овог члана фитосанитарни инспектор доноси решење о превозу на основу којег пошиљку пропушта до одредишне царинарнице, где је иста под царинским надзором до завршетка прегледа, узорковања и одобрења, односно забране њеног увоза и транзита.

Забрањено је свако премештање, дељење или узорковање пошиљке из става 2. овог члана.

Одобрење и забрана увоза

Члан 34.

Узорке средстава за исхрану биља узетих из пошиљке фитосанитарни инспектор доставља на лабораторијска испитивања Правном лицу које обавља послове од јавног интереса ради провере хемијских и физичких особина.

Ако су резултати прегледа, односно лабораторијских испитивања, у складу са прописаним условима фитосанитарни инспектор решењем одобрава увоз пошиљке.

Ако резултати прегледа, односно лабораторијских испитивања, нису у складу са прописаним условима фитосанитарни инспектор решењем забрањује увоз пошиљке и наређује њено враћање или привремено одузимање.

Министар ближе прописује начин достављања узорака и број и величину узорака ради испитивања и начин поступања са одузетом пошиљком.

VII. ИСПИТИВАЊЕ

Испитивање средстава за исхрану биља

Члан 35.

Под испитивањем средстава за исхрану биља, у смислу овог закона, сматра се утврђивање усклађености испитиваних средстава за исхрану биља са прописаним условима и међународним стандардима, у погледу врсте, садржаја хранљивих материја, садржаја штетних материја и биолошке хранљиве вредности.

Испитивање средстава за исхрану биља врши Дирекција за националне референтне лабораторије према Годишњем плану испитивања, који доноси министар.

Годишњи план испитивања садржи: план узимања узорака; врсту и број узорака; начин узимања и испитивања узорака; објекте из којих се узима узорак; динамику узимања узорака; мере које се предузимају када се утврди да хемијске и физичке особине средстава за исхрану биља нису у сагласности са решењем о упис у Регистар.

Правно лице које обавља послове од јавног интереса обавља:

1) испитивање хемијских и физичких особина и биолошке хранљиве вредности средстава за исхрану биља ради уписа у Регистар;

2) лабораторијско испитивање узорака средстава за исхрану биља узетих у поступку инспекцијске контроле ради провере хемијских и физичких особина.

Министарство ће признати резултате испитивања из става 1. овог члана само ако су у поступку испитивања средстава за исхрану биља примењене прописане методе узорковања и испитивања, узимајући у обзир и прописана одступања.

Министар прописује методе испитивања средстава за исхрану биља.

Поновно испитивање

Члан 36.

Странка која се не слаже са резултатима лабораторијских испитивања узорака средстава за исхрану биља узетих у поступку инспекцијске контроле ради провере физичких и хемијских особина, може у року од 15 дана од дана пријема резултата испитивања поднети захтев Министарству за поновно испитивање.

Поновно испитивање може захтевати и фитосанитарни инспектор.

Поновно испитивање врши Дирекција за националне референтне лабораторије.

Резултат поновног испитивања је коначан.

VIII. АМОНИЈУМ НИТРАТНА ЋУБРИВА СА ВИСОКИМ САДРЖАЈЕМ АЗОТА

Промет амонијум нитратног ђубрива са високим садржајем азота

Члан 37.

Ради праћења амонијум нитратног ђубрива са високим садржајем азота које се ставља у промет произвођач мора чувати податке о називима и адресама погона где се то ђубриво и његове основне компоненте производе и податке о лицима одговорним за те погоне.

Податке из става 1. овог члана произвођач је дужан да чува у периоду у коме се амонијум нитратно ђубриво са високим садржајем азота ставља у промет, као и у року од две године од дана престанка његовог стављања у промет.

Пре стављања у промет произвођач мора испитати отпорност амонијум нитратног ђубрива са високим садржајем азота на експлозивност, односно мора доказати да су извршена испитивања отпорности тог ђубрива на експлозивност.

Произвођач мора доставити резултате испитивања отпорности на експлозивност амонијум нитратног ђубрива са високим садржајем азота

Министарству, најмање пет дана пре његовог стављања у промет, односно при увозу најмање пет дана пре пристизања пошиљке на гранични прелаз.

Произвођач мора гарантовати да све количине амонијум нитратног ђубрива са високим садржајем азота које се налазе у промету испуњавају услове у погледу отпорности тог ђубрива на експлозивност.

Амонијум нитратна ђубрива са високим садржајем азота морају испуњавати услове у погледу објеката за складиштење у складу са прописима којима се уређује заштита животне средине, односно хемикалије.

Министар ближе прописује карактеристике амонијум нитратног ђубрива са високим садржајем азота, граничне вредности азота у амонијум нитратном ђубриву са високим садржајем азота и методе испитивања отпорности на експлозивност које мора испуњавати амонијум нитратно ђубриво са високим садржајем азота.

IX. СРЕДСТВА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

Средства и накнаде

Члан 38.

Средства за спровођење Годишњег плана испитивања и средства за обављање послова од јавног интереса обезбеђују се у буџету Републике Србије.

Произвођач, дистрибутер и увозник плаћају накнаду за:

- 1) испитивање средстава за исхрану биља ради уписа у Регистар;
- 2) преглед, узорковање и лабораторијско испитивање узорака средстава за исхрану биља које се врши на њихов захтев;
- 3) преглед, узорковање и лабораторијско испитивање узорака средстава за исхрану биља узетих у поступку инспекцијске контроле у производњи и промету у случају ако је резултат анализе негативан;
- 4) преглед, узорковање и лабораторијско испитивање узорака средстава за исхрану биља у поступку инспекцијске контроле при увозу средстава;
- 5) поновно испитивање средстава за исхрану биља које се врши на њихов захтев.

Средства остварена од накнада из става 1. овог члана приход су Републике Србије и воде се на посебном рачуну у буџету Републике Србије.

Висину накнада из става 2. овог члана утврђује Влада.

Трошкове управног поступка сноси подносилац захтева, и то за:

- 1) издавање решења за упис у Регистар и Регистар дистрибутера и увозника средстава за исхрану биља;
- 2) издавање решења којим се одобрава увоз пошиљке.

Средства из става 5. овог члана подносилац захтева уплаћује на одговарајући рачун за уплату јавних прихода буџета Републике Србије.

Висина трошкова за издавање решења из става 5. овог члана утврђује се у складу са прописима о накнадама трошкова у управном поступку.

Х. НАДЗОР

Инспекцијски надзор

Члан 39.

Инспекцијски надзор над спровођењем одредаба овог закона и прописа донетих на основу њега врши фитосанитарни инспектор.

Права и дужности фитосанитарног инспектора

Члан 40.

У вршењу послова инспекцијског надзора фитосанитарни инспектор има право и дужност да:

- 1) проверава да ли се средства за исхрану биља супротно привременој или трајној забрани производње и стављања у промет производе или стављају у промет;
- 2) проверава да ли се производња, стављање у промет и примена средстава за исхрану биља врши у складу са условима из члана 4. став 1. тачка 2) овог закона;
- 3) проверава да ли произвођач врши контролу квалитета сваке партије произведених средстава за исхрану биља и води и чува евиденцију о контроли квалитета пре њиховог стављања у промет;
- 4) проверава да ли је дистрибутер, односно увозник, уписан у Регистар дистрибутера и увозника и да ли су испуњени услови за упис у Регистар дистрибутера и увозника;
- 5) проверава да ли произвођач и дистрибутер достављају податке о производњи и промету средстава за исхрану биља у прописаним роковима;
- 6) проверава испуњавање уговорних обавеза Правног лица које обавља послове од јавног интереса;
- 7) проверава да ли су средства за исхрану биља уписана у Регистар;
- 8) проверава примену средстава за исхрану биља у научно-истраживачке сврхе, односно да ли су средства за исхрану биља стављена у промет у складу са чланом 20. овог закона;
- 9) проверава квалитет средстава за исхрану биља у производњи, промету и примени;
- 10) проверава декларисање и обележавање средстава за исхрану биља у производњи, промету и примени;
- 11) проверава начин паковања;
- 12) проверава промет средстава за исхрану биља у расутом стању;
- 13) проверава да ли се средства за исхрану биља примењују у складу са добром пољопривредном праксом;
- 14) проверава да ли произвођач биља води евиденцију о примени средстава за исхрану биља и да ли ту евиденцију доставља у прописаним роковима;
- 15) проверава да ли Правна лица која обављају послове од јавног интереса обрађују податке о примени средстава за исхрану биља и да ли обрађене податке достављају Министарству;

16) проверава да ли се рекламирање средстава за исхрану биља врши у складу са чланом 29. овог закона;

17) проверава да ли је произвођач пре стављања у промет извршио испитивање отпорности на експлозивност амонијум нитратног ђубрива са високим садржајем азота;

18) проверава извршавање мера из члана 42. овог закона;

19) узима узорке средстава за исхрану биља, биља и земљишта без накнаде њихове вредности;

20) врши преглед документације која прати пошиљку, преглед пошиљке, паковања и превозног средства и узима узорке средстава за исхрану биља при увозу без накнаде вредности узорака;

21) одређује временски рок у коме су увозници обавезни да отклоне недостатке које је утврдио у поступку инспекцијске контроле.

Мере које налаже фитосанитарни инспектор у производњи, промету и примени

Члан 41.

У вршењу послова из члана 40. овог закона фитосанитарни инспектор може да:

1) нареди произвођачу, дистрибутеру, увознику или произвођачу биља да усклади обављање делатности, односно отклони недостатке које је утврдио у поступку инспекцијске контроле;

2) привремено забрани производњу или стављање у промет средстава за исхрану биља док произвођач, односно прометник не усклади обављање делатности, односно не отклони недостатке које је утврдио у поступку инспекцијске контроле;

3) привремено забрани производњу одређених средстава за исхрану биља до отклањања недостатака, уколико резултати испитивања средстава за исхрану биља нису у складу овим законом;

4) забрани промет произведене или увезене количине средстава за исхрану биља, уколико резултати испитивања произведене или увезене количине средстава за исхрану биља нису у складу са овим законом;

5) нареди повлачење из промета произведене или увезене количине средстава за исхрану биља и одузме средства за исхрану биља до окончања поступка, уколико резултати испитивања произведене или увезене количине средстава нису у складу овим законом;

6) забрани произвођачу биља примену средстава за исхрану биља ако се не користе у складу са добром пољопривредном праксом;

7) забрани рекламирање средстава за исхрану биља која не припадају прописаној врсти и типу и супротно квалитету и намени који су наведени у решењу о упису у Регистар;

8) нареди мере за отклањање неправилности када у поступку надзора утврди да пропис о средствима за исхрану биља није примењен или је неправилно примењен;

9) забрани увоз и нареди враћање пошиљке;

10) забрани увоз и одузме пошиљку;

11) подноси захтев за покретање прекршајног поступка, пријаву за привредни преступ и кривичну пријаву због повреде одредаба овог закона и прописа донетих на основу њега;

12) нареди друге мере и предузме друге радње у складу са овим законом.

Мере из става 1. овог члана фитосанитарни инспектор налаже решењем.

О извршењу мера наложених решењем из става 2. овог члана произвођач, увозник, односно дистрибутер обавештава фитосанитарног инспектора.

Надлежност за решавање по жалби

Члан 42.

На решење фитосанитарног инспектора може се изјавити жалба министру, у року од осам дана од дана достављања решења.

О жалби министар одлучује у року од 30 дана од дана достављања жалбе.

Жалба не одлаже извршење решења.

XI. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Привредни преступ

Члан 43.

Новчаном казном од 500.000 до 3.000.000 динара казниће се за привредни преступ правно лице, ако:

1) производи или ставља у промет средства за исхрану биља супротно одредби члана 4. став 1. тачка 1) овог закона;

2) производи, ставља у промет или примењује средства за исхрану биља супротно одредби члана 4. став 1. тачка 2) овог закона;

3) не врши контролу квалитета сваке партије произведених средстава за исхрану биља пре стављања у промет и о томе не води евиденцију (члан 6);

4) врши промет средстава за исхрану биља, а није уписан у Регистар дистрибутера и увозника (члан 7. став 1);

5) врши увоз средстава за исхрану биља, а није уписан у Регистар дистрибутера и увозника (члан 7. став 4);

6) ставља у промет средства за исхрану биља која нису уписана у Регистар (члан 18. став 1);

7) производи, ставља у промет или увози средства за исхрану биља које не задовољавају прописан квалитет (члан 23. став 1);

8) производи или ставља у промет средства за исхрану биља са одступањима садржаја хранљивих материја од минималних и максималних вредности и систематски искоришћава прописана одступања (члан 23. став 4);

9) ставља у промет средства за исхрану биља која нису декларисана и обележена (члан 24. став 1);

10) производи и ставља у промет средства за исхрану биља чији квалитет не одговара квалитету наведеном у декларацији (члан 24. став 2);

11) ставља у промет средства за исхрану биља у расутом стању без пратеће документације у којој су наведени подаци о квалитету средстава за исхрану биља (члан 26. став 1);

12) ставља у промет амонијум нитратна ђубрива са високим садржајем азота у расутом стању (члан 26. став 3);

13) рекламира средства за исхрану биља која не припадају прописаној врсти и типу и супротно квалитету и намени који су наведени у решењу о упису у Регистар (члан 29);

14) увози средства за исхрану биља преко граничног прелаза који није одредио министар (члан 31. став 3);

15) врши увоз пошиљке супротно одредбама члана 32. став 2. овог закона;

16) врши премештање, дељење или узорковање пошиљке за коју је решењем о превозу одређен царински надзор до завршетка прегледа (члан 33. став 3);

17) ставља у промет амонијум нитратна ђубрива са високим садржајем азота без испитивања отпорности на експлозивност (члан 37. став 3);

18) не поступи по решењу фитосанитарног инспектора, у складу са овим законом.

За привредни преступ из става 1. овог члана казниће се новчаном казном од 50.000 до 200.000 динара и одговорно лице у правном лицу.

За радње из става 1. овог члана, поред новчане казне, може се изрећи и заштитна мера забране правном лицу да се бави одређеном привредном делатношћу, односно заштитна мера забране одговорном лицу да врши одређене дужности, у трајању од шест месеци до седам година.

Прекршај правног лица

Члан 44.

Новчаном казном од 200.000 – 1.000.000 динара казниће се за прекршај правно лице ако:

1) не доставља Министарству податке о произведеним и у промет стављеним средствима за исхрану биља у прописаним роковима (члан 11. став 1);

2) не обавља послове од јавног интереса у складу са јединственим методама, критеријумима и смерницама Дирекције за националне референтне лабораторије (члан 16. став 2);

3) ставља у промет средства за исхрану биља без решења министра из члана 20. став 5. овог закона;

4) подаци о квалитету средстава за исхрану биља нису наведени у декларацији на прописани начин (члан 24. став 3);

5) декларација није утиснута на паковању, односно није неодвојиво причвршћена на паковању (члан 25. став 1);

6) ставља у промет средства за исхрану биља у расутом стању, а подаци о квалитету средстава за исхрану биља нису наведени у пратећој документацији (члан 26. став 1);

7) не води евиденцију о примени средстава за исхрану биља и не достави ту евиденцију Правном лицу које обавља послове од јавног интереса, до 31. марта текуће године за претходну годину (члан 28. став 2);

8) не обрађује податке из евиденције о примени средстава за исхрану биља и не достави те податке Министарству до 31. маја текуће године за претходну годину (члан 28. став 3);

9) не чува податке о називима и адресама погона у којима се амонијум нитратно ђубриво са високим садржајем азота и његове основне компоненте производе, податке о лицима одговорним за те погоне и не чува их у прописаном року (члан 37. ст. 1. и 2).

За прекршај из става 1. овог члана казниће се новчаном казном од 10.000 до 50.000 динара и одговорно лице у правном лицу.

Прекршај предузетника

Члан 45.

Новчаном казном од 250.000 до 500.000 динара казниће се за прекршај предузетник ако учини радње из члана 43. став 1. овог закона.

Новчаном казном од 100.000 до 400.000 динара казниће се за прекршај предузетник ако учини радње из члана 44. став 1. тач. 1), 3), 4), 5), 6), 7) и 9) овог закона.

Прекршај физичког лица

Члан 46.

Новчаном казном од 30.000 до 50.000 динара казниће се за прекршај физичко лице које се бави производњом биља ако учини радње из члана 44. став 1. тачка 7).

XII. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Рок за усклађивање пословања

Члан 47.

Произвођач, дистрибутер, увозник и произвођач биља дужни су да своје пословање ускладе са одредбама овог закона у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Преузимање у Регистар

Члан 48.

Подаци о ђубривима која су регистрована у складу са Законом о заштити биља („Службени лист СРЈ”, бр. 24/98 и 26/98 - исправка и „Службени гласник РС”, број 101/05 - др.закон) преузимају се у Регистар и важе до истека рока важења утврђеног решењем о издавању сталне дозволе за стављање у промет, а најдуже три године од дана ступања на снагу овог закона.

Настављање обављања послова од јавног интереса до расписивања конкурса

Члан 49.

Правно лице које је овлашћено за испитивање ђубрива на основу Закона о заштити биља („Службени лист СРЈ”, бр. 24/98 и 26/98 - исправка и „Службени гласник РС”, број 101/05 - др. закон), обављаће послове за које је овлашћено до окончања конкурса за обављање послова од јавног интереса, који се спроводи у складу са овим законом.

Примена подзаконских аката

Члан 50.

Прописи који се доносе на основу овлашћења из овог закона донеће се у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

До доношења прописа из става 1. овог члана примењиваће се прописи донети на основу Закона о заштити биља („Службени лист СРЈ”, бр. 24/98 и 26/98 - исправка и „Службени гласник РС”, број 101/05 - др. закон), осим одредаба тих прописа који нису у складу са овим законом.

Престанак важења ранијег закона

Члан 51.

Даном ступања на снагу овог закона престају да важе одредбе Закона о заштити биља („Службени лист СРЈ”, бр. 24/98 и 26/98 - исправка и „Службени гласник РС”, број 101/05 - др. закон) у делу којим се уређују ђубрива.

Ступање на снагу закона

Члан 52.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.